

TELEGRAFUL ROMAN.

N^{ro} 16. ANUL XI.

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joia si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate contra expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu liter. mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s. pentru a trei repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu 24. Februaru 1863.

Sabiu in 21 Febr. Dupa o dep. telegr. a lei „Herm. Ztg“ etc. dto Vien'a 3 Martiu c. n. „Corespondinti'a generala“ scrie: La demandarea Imperatului s'a spusu Associatiunei agronomice din Clusiu, ca cladirea drumului de feru transilvanu e dorinti'a cea mai ferbinte a Imperatului, dar realizarea acestei dorintie pretinde poteri mari banale, care fara garanti'a interesselor anevoia se voru afla. Deci fiindca greutatea acestei garantii a interesselor trece preste puterea marului principatu alu Transilvaniei celu atatu de scumpu Imperatului, trebuie sa se cera sprijinulu imperiului, care numai pe calea legala se pote casciga. Spre scopulu acest'a dar este o cestiune vitala pentru Trannia a'ngriji prin diet'a sea, ca prin participarea ablegatiloru la pertractarile senatului imperislu acestu interessu de prea mare insemnate alu Tranniei sa fia reprezentatu in senatulu imperialu cu energia si cu rezultatu doritu de Maiestatea Sea. — In cestiunea desgreunarei pamentului se voru face dietei transilvane propusetiuni corespondiatoare.

In 3 Martiu (19 Febr.) avu Universit. nat. sas. siedintia publica, despre alu carei rezultatu in nr. urmatoru.

D. cons. c. r. de instructiune, dr. Pavelu Vasiciu, dupa petrecere de cate-va zile in sinulu familiei, plecà in 22 Febr. spre Brasiovu, spre a cerceta starea scoleloru.

Din capital'a tierii Oltului.

Onorate Domnule Redactoru! Inca pre tempulu candu est in „Concordia“ plagiatu'a aceea de articulu din Fogarasiu subsemnatu cu R, in urm'a carui'a draguti'a „Concordia“ era pe aci se ne faca pre toti Fagarasienii congresofagi, imi propusesemu alu refrange si a' comunicà si alte lucruri de interesu de pre la noi. Insa o patiu si eu siodu, caci in punctulu dintaiu me luara altii pre din nainte, era in cest'a din urma, lasandu de adì pe mène, abià acumu imi potu implini dorinti'a, de si, pote, de o suta de ori o putemu face pana acum'a. Dar, ca intru cele ce voiu a' comunicà, se nu esu din obiceiulu de adì, trebue se'mi facu o mica dispositiune, vreamu se dicitu o Cuasi programa, caci, scii Domni'a Ta, asià se cade acum'a! Voiu tracta dar' despre petrekerile avute sub decursulu carnelegiloru trecute, si apoi vorbindu ceva si despre asentarea pre anulu 1863, voiu cerca a areta care suntu cauzele cele adeverate de est ea si pre acestu anu asià de reu, pote si mai reu decatu in anulu trecut! — Inse ca nu cumv'a, si intru resolvarea problemelor puse, se esu din ogasi'a tempului de adì, candu la noi tote se iau dupa cum dice Românulu dea'ndaratele, o se vorbescu mai intaiu ceva despre asentare. Acest'a se incepù la noi pre anulu 1863 in 16 Faur s. n., dupa ce adeca se finira tote ce in sensulu legiloru costatatore, au de a precede acestui actu. Toti indatoratii de militia, din tote cinci clasele de virsta, fura provocati prin respectivii ampoiati de a se 'nfaciosia in naintea comisiunei asentatore, fiacare tractu in deosebi. Cei cari erau pre acasa, se si prezentara; insa faciu observarea sub decursulu asentarii, ca mai multe sute de feciori, indatorati de a se presentà, lipsescu, si nu audiamu alt'a dela Judii comunali la cetirea numelui lor, decatu: „e dusu in tier'a Romanesca“, cel'a din copilaria iara cest'a de mai multi ani! Si asià din unu contingentu de mai multu de doue sute si jumetate abià se putura inrolà vr'o 50, si se mai innotara pre atati'a pentru superarbitriu! Visitarea cea prea stricta din partea mediciloru militari inca contribu multu la aceea de nu se potura dá mai multi. — Dar' se lasamu acestea si se cercetamu, ca ore ce iau adusu pre bietii feciori

acolo de siau parasitu ce au mai scumpu pre lume, ad: patri'a si vetrele parintesci? Nu cumv'a aceea cu ce ne plesnira si ne plesnescu in fatia voitorii nostrii de bine la tote ocaziunile candu e vorb'a de obieptulu acest'a, ca adeca Romanii'su fricosi si se temu de pusca si ca cerca tote ocaziunile si mediulocele de a se retrage de indatorirea de a apera Inaltulu Tronu si patri'a, si ca in Romanu nu esista nici o scanteia de patriotismu? Nu, fratiloru! daca credeti acest'a seriosu, dovediti o ignorantia de cele trecute, carei nu i se pote dá epitetu! Scimu noi inse prea bine cauzele cele adeverate de ce ve esprimati voi la cestiunea militara asià de noi! Voi cercati tote mediulocele de a ne innegri inaintea Regimului si inaintea lumii, si asià cu daun'a nostra se ve faceti mari si taril Spunetimi, procedurile vostre aceste nu'su ocar'a si rusinea secolului in care traimu?! — Lips'a, necazulu si chiaru temerea de a nu peri de fòme e caus'a adeverata, ce duce pre Romanasii nostri in streinatate, nu insa tema de militia. Cercetati mai intaiu starea materiala a acestui districtu, lipsele si necazurile grele, cu cari are se se lupte unu bietu omu cá tatalu unei familii constatatore adesea dela 6—12 membri, aducetive aminte de calamitatile de cari furamu cercetati de unu siru de ani in coce, si apoi u vorbiti de Olteni, ca fugu de fric'a puscei in tiera! Ore stamu inaintea séu indereptulu fratiloru sacui in privinti'a acest'a? Si ore daea s'aru fi luat totu susu insirate si alte inca nepomenite in drepta considerare, meritat' aru fi districtulu nostru, unde pre langa tote necazurile mai suntu si forte multi incarcati cu atatea defecte corporali, se i se puna unu contingentu asià pe mare? De siguru ca nú! Ilustritatea Sa Domnulu Capitanu supremu alu Tierii Oltului, voidu se se convinga in persóna despre cele ce se petrecu la actulu asentarii, luà parte activa in comisiunea destinata spre acelu scopu. — Audimu ca Oficiolatul districtuale aru fi demandatu respectiviloru Judi tractuali cá se osendesca pre parintii acelor'a, cari nu se 'nfatiasira inaintea comisiunei, cá se tiena esecutiune militara pana atunci, pana candu isi voru aduce fetiorii inaintea, si ca spre acestu scopu saru fi si recuratu Comand'a militara a tierii de a tramite unu batalionu de ostasi! In catu'su de drepte (juste) mesurile aceste intrebuintiate de oficiolatul nostru, o lasu la judecat'a onoratului publicu, si numai atat'a mai amintescu in caus'a acest'a, ca mai multe sute de parinti de familia din districtulu nostru si plecara in tote partile de a si cautà si aduce fetiorii. —

Carnelegile decursera la noi in anulu acest'a in modulu celu mai voiosu, cá totu deun'a. Ele se incepura cu o petrecere de dansu, data in folosulu casinei romane din locu, si tiena in 12/24 Febr. Eleganti'a biletelor si frumseti'a ordineloru de dansu, aretara in destulu gustulu celu finu alu arangiatoriloru, si deca ei cu ocaziunea invitariloru n'aru fi comisu o eróre, ce nu lio putem er'ta, ar trebui sa-i laudamu publice! La acesta petrecere luara parte, pre langa D'ni oficiali ai districtului, si unu numeru insemnatu de ospeti de tote nationalitate, cum si intregulu corpu oficerescu dela militia garnisonata in Fogarasiu, nu mai putinu si vr'o cativa Dni ascultatori de drepturi din Sabiu; si asià toti cu amabilele Dame, ce ne onorara cu placut'a loru presentia inpreuna, contribuira in modulu celu mai cordialu la splendorea balului si la scopulu celu bunu, pentru care se tiena. Primesea dara cea mai vie multiamita publica! — Avemu si noi in districtu vro cativa Dni oficeri pensionati romani, cari multu putinu, aru putea contribui la splendorea unui balu, si cu atat'a mai tare, ca nici unulu nu e mosnegu inca, durere ei si

de astadata aretara o nepasare esemplara! — Venitul curatu pentru casin'a noastră fu o suma de 120 f. v. a. pre lângă toate ca cheltuelile, proportionatu cu ceilalti ani, fura foarte mari. Se traiésca cei cari au contribuit! —

V i e n n ' a .

Jurnalele din Vien'a ne spunu, ca in capitalele mai ale tuturor tieriloru s'a serbatu diu'a din 26 Febr., cá sarbatórea constitutiunei austriace, in modu solenelu si cu participare viua din partea poporatiunelor. Numai Tirolulu a turburatu bucuri'a generala, decretându diét'a lui in nóptea prémergátore, ca tiér'a acést'a remâne inchisa infintiárii ori carei comune bisericesci, carea nu se tine de relig. rom. catolica.

U n g a r i ' a .

L u g o s i u in 27/15 Februaru 1863.

Aceast'a se sci, ca in dílele cele de apoi voru ocure tómpi periculosi.

Ap. Paulu cátra Timoteu cap. 3 v. 1.

Nici provocatiunile amicavere private, nici cele oficióse, mai serióse; nici suspitiunile grave a-le opiniunei publice; nici insusi atacurile vatemátore, strigóesci, in decursulu de 7 ani, mai de multe ori facute, si pona la greata si injuria repetíte n'au fostu in stare pana adi, se produca Resultatulu atiintatu: cá Comun'a bisericesca ortodoxa romána din Lugosiu se ajunga odata a-si vedé depuse socotile bisericesci, de 7 ani restanti. (.)

O fapta cá acést'a — pana adi in lumea crestinésca ne mai audita, (?Red.) si de cându esista biserica nostra ne mai intemplata — s'aru poté insirá intre minunile lumi moderne.

Comun'a Lugosiului cea renumita si de fatia inca totu mai ascépta, — ne aflanduse in pusetiunea dorita, cá se póta efeptu — depunerea, si revisiunea socotiloru amintite.

Anormetatea si neregularitatea acést'a taia afundu, si vatemala pana la radecina in constitutiunea bisericeii románe.

Onoratulu publicu cetitoriu se vá implé de mirare, si va eschiamá: cum se póte asiá ce-vá intémplá in Lugosiu! Si va fi curiosu a rescí caus'a? —

In interesulu adeverului, cu scopu salutaru, de a promová prosperitatea bisericeii, si tot-o-data cu nesuintia chiara, cátu se póte de a si delaturá abusurile deja vírite, ce se facu cu vatemala apriata a asiediaminteloru bisericeii románe, — suntemu constrinsi cu seriositate a pasi in publicu cu cuestiunea acést'a, marturisindu adeverulu: ca caus'a neregularitatei acesteii a nu e nici decátu indolintia, séu nepasarea pentru binele bisericeii din partea medularilor activi; ci numai octoarea facuta in contr'a autonomiei bisericesci, in poterea carei se aministréza adi binele, averea, si interesele bisericeii nóstre.

La noi esista unu Comitétu octroatu din 24 medulari, cá reprezentanti pusi nainte de 7 ani, invésuti cu dreptulu, si datorintia in numele comunei de a administrá interesele bisericesci.

Nu ca dóra numai singura comun'a nostra bisericesca, si respective medularii ei activi n'ar avé nici o eunoscintia despre statulu activu si pasivu, precum si despre modalitatea manipuliunei averei bisericesci; ci inca, cu mirare! Tóte a acesteia insusi inaintea Representantiloru sunt astrucate cu velulu celu mai desu alu secretului.

Unde altcum dupa cum s'ar cuveni, in poterea dreptului, mecar prin octoarea impusu, fara scirea, si consentirea Representantiei n'ar fi ertatu a se face nici o respensa mai insemnata, — séu ver-o stramutare in binele, si proprietatea bisericeii.

Representantia acést'a n'a datu comunei in decursulu de 7 ani nici o ratiune despre manipuliunea averei, si despre administratiunea intereselor bisericeii.

Facandu-se vacantia in Corpulu reprezentantiloru prin mutarea, repasirea, séu mórtéa ver unui medularu, loculu vacante nu se suplínesc prin alegere nemedilocita din partea comunei; ci Representantia se re'ntregesce pe sine insasi; (.) de unde se vede chiaru, ca cu modalitatea acést'a Comun'a,

(.) Depunerea ratiotiniului bisericescu intotu anulu o renduesce si Rescriptulu declaratoriu sub pinctulu alu 7-lea, si Sistem'a Consistoriale in Sectiunea I. §. 5. lit. 1. — Rod).

(.) Mai suntu si alte Comune insemnate bisericesci de ale nóstre, ale caror'a Representantie inca se constituiesc prin sine, si care inca nu suntu tocma in ordine dificatoru cu ratiotiniile lor. Dupa Cunoscintiele nóstre, intre disordinea ratiotiniiloru bisericesci banatiene si ardelene este acea deosebire, ca precându jurisdictiunea suprema bisericesca ardeléna staruesce pentru sustinerea ordinii celei bune, pre atunci staruintia acést'a in Banatu se vede a se face mai numai din partea mireniloru. — Red).

respective medularii ei activi remánu eschisi dela drepturile lor, prescise in canónele bisericesci. —

Noi inse asiá scimu, ca in intielesulu Canóneloru asiediate de santii Parinti la Sinódele ecumenice: Medularii bisericeii nóstre romane suntu toti, cei ce marturisescu credintia crestina, espresa prin Simbolulu credintiei, suntu initiati prin botezu, si tienu ritulu si discidlin'a ei, — cari cá fiii aceliiasi parinte curescu, si frati între sine au toti drepturi de o mesura, fara diferintia de ani, si de sesu, dupa cuvintele lui Christosu: Celu mai mare dintre voi se fia celu mai micu, si celu mai micu se fia celu mai mare.

Er membrii activi ai unei comune bisericesci suntu toti acei barbati, ajunsii la etatea de 20 de ani, cari prin poterea, consiliulu, si averea lor se afla in stare de a contribui la sustinerea bisericeii, cá a unei societati vedibile, — si din membrii acesti se compune sinodulu parochialu, séu cum i dicemu: adunarea bisericesca.

Presiedintele ordinariu alunei atari adunari este parochulu, ear Protopresviterulu numai in casulu, cându se alege parochulu.

A fara de acést'a pe la orasie mai mari, si mai importante Presiedintele adunarii se alege totu deun'a din mediloculu mireniloru.

Protopresviterulu respectiv, cá espusetur'a Consistoriulu eparchialu are dreptulu, si datorintia in Districtulu intregu de a veghiá: cá tóta administratiunea pe la bisericele inspectiunei sale concrediute, se se póte dupa prescriptele asiediaminteloru bisericesci. —

Pana atúnci, pana ce manipuliunea averei bisericesci, si administratiunea intereselor ei se facea conformu asiediaminteloru mai susu desfasurate, neregularitatea predomnitoria de adi, nu s'a potutu observá la Comun'a nostra, ci numai de cându prin octoarea, si abusu, cu vatemala evidinte a autonomiei bisericesci, s'a asediatu Representantia, se afla Comun'a nostra in starea anormala, si pusetiunea deplorabile. —

Singura impregiurarea acést'a trebue se ne convinga pe deplinu, despre inpracticibilitatea pusetiunei de fatia, — la care prin abateré dela calea prescisa, si prin retecire amu devenitu — si se ne indémne: cá desiertându terenulu acestu foarte alunecosu, si periculosu, se nesuimu de a ne reconstitu curatu pe bas'a asiediaminteloru, si se inbratiosiamu cu tóta virtutea, si nescirbatu autonomia nostra bisericesca, carea de nenumerate ori ne a scapatu natiunea de perire.

Aceast'a este dorintia universale in comun'a nostra bisericesca, a careia intetitoria realizare o asceptamu cu nerabdare nesuferitoria. —

Mai departe amu pasitu cu caus'a nostra pe calea diurnalisticeii cu atat'a mai virtosu, fiindca atacurile aspre, facute in contr'a Curatorelui bisericeii nóstre C. Udrea au esit mai alesu in „Strigoiu.“

Cá se fimu drepti, si fara patima, servindu curatu numai adeverului, trebue s'o spunemu apriatu: ca precumu d'intro parte cu tóta seriositatea critisamu erórele comise, si condennamu portarea necompatibila, observata d'in partea D. Udrea, faciá cu santietatea asiediaminteloru bisericesci, ce se coprindu dintr'aceea: ca n'a depusu socotile de 7 ani; a facutu espense mari, si a intreprinsu stramutari grandióse, precum si o inscriptiune asup'a pótei bisericesci a datu se se seria, fara ver o autorisare din partea Comunei, séu a Representantiei, — nici ca voimu se scusámu procesur'a acést'a arbitraria, macar se fia fostu intreprinsa din scopu, si tendintia mai buna, si folositoria; — ear din alt'a parte nu potemu fi cointiesii cu modalitatea, si asprimea incriminariloru facute barbatului acestui'a, — carele de dupa meritele cascigate pentru biserica, si natiune sta între fruntasii comunitatii nóstre; elu a fostu acel'a, care din evlavia, prin zelulu sun laudaveru, si neobosit'a staruinta a s'a a efeptu ingardirea cea formósa a cintirimului, ne-a neteditu curtea, si a renovatu murii la biserica; elu nu numai o data pe spesele sale a a lergatu cá deputatu pela Vien'a in caus'a ierarchieii, si a natiunei, — si afara de aceste si in privintia materiala insusi a depusu formóse sacrificii pe altariulu sacru si alu natiunei, incátu in privintia acést'a in Lugosiu raru i s'aru aflá pareche.

Si intru cátu pentru aceste tóte nu potemu retiené a nu-i recunóscé meritele si a-i laudá zelulu: intru atat'a nu ne potem retiené a nu-i spune apriatu si aceea: ca socotile bisericesci, cu care de 7 ani se afla in restantia, au desceptat suspitiuni grele in opiniunea publica, — si o socotimu de cea mai intetita ne-

cesitate a-i dá consiliulu celu bunu, cá pentru áperarea o-nórei, si reabilitarea reputatiunei sale, se se adopereze cátu mai curendu a-si depune socotile, si a numai áceptá, cá Común'a se-si pérda patienti'a de totu, si prin medilóce estreme se-lu constr.nga la implinirea datorintei. —

Bucovin'a.

Siedinti'a a unspredeceea dietala. Cuventulu dep. prof. Ianovicu. (Continuare din nr. tr.) Dupa regularea parochieloru din anulu 1843 au de a sustá in Bucovin'a: a) pe mosiile fondului religiunaru 85 parochi si 21 capelani; b) pe bunurile camerale 13 parochi si 4 capelani; c) pe bunurile private 136 parochi si 26 capelani; la olalta 234 parochi si 51 capelani. — Pentru parochii acestia sustau: a) pe bunurile fondului religiunaru 6 locuintie parochiale zidite anume din materialu tare si 3 in zidurile suspenselor monastiri Solc'a, Humor'a si Vatr'a Moldaviti'a, cu totulu dar 9 locuintie naturale. O casa parochiala zidita de lemnu in Fratautiulu nou a si devenitu nelocuabila. b) Pe bunurile camerale suntú dóua case parochiale si dóua case comunale intrebuintiate spre acést'a, cu to.ulu dar 4 locuintie parochiale naturale. c) Pe mosiile private se afla 14 case parochiale hunisióre si 22 de acelea, care nu dau mai multa comoditate, decâtú casele tieranesci din tier'a nóstra, parte fára urlóie, parte fára podele, parte fára titini la ferestri, parte fára lacate la usi. In dieces'a Bucovinéna suntú dara pentru clerulu de miru gr. or. numai 27 locuintie parochiale potrivite, si 22 nepotrivite. Va sa dica, mai lipsescu iuca 165 case parochiale si 51 capelanesci, si 22 locuintie parochiale suntú de a se adaptá inca in modu corespondiatoru.

Starea bisericeloru gr. or. in Bucovin'a e cea urmatóre: a) pe bunurile fondului religiunaru se afla bisericu zidite de principii moldovenesci din materialu vertosu in Suceav'a, Seretu, St. Onufriu Milsieutia, Radautiú, Suceviti'a, Arbore, monast. Humor'a, Vatr'a, Moldoviti'a, Voronetiu, Iliesiesci, St. Ilia, Wolowetz, Petrouitiú si Horezu. Biserici de materialu solidu zidite de privati se afla la Wikors (?) de susu si Comanesci. — De-la crearea fondului religiunaru din a. 1786 acela a datu cofingentele sele de concurentia numai pentru zidirea a patru bisericu de zidu (Cuzurmare, Marginea, Mitoc'a Dragomir'n'a si Mahal'a) si a 6 bisericu de lemnu (in Suchoverch'a, Lascove'a, Voloc'a, Straz'a, Botusian'a si Ipotesci). — Catedrala din Cernautiu e zidita intréga, si bis. s. Paraschive fu gatata din fondulu religiunaru. — Celelalte bisericu suntú zidite de comune din materialu móle; dintre acéstéa 60, radicate pe la anii 1700—1790 suntú cu multu prea mici pentru popóratuinea de acum, ruinóse, parte mare radimate cu stépi, cá sa nu cada. — In Negrilés'a trebute bisericu. In comun'a cea mare Bile'a biseric'a pentru pericolulu ruinárei nu se folosesce, si comun'a trebuie sa mérga la bisericu preste riulu Sucev'a, in Vicovulu de josu. b) Pe mosiile camerale din Bucovin'a suntú 12 bisericu parochiale si 4 filiale. Un'a in Fundulu Moldavei e zidita de tieranulu liberu N. Doroteiu din materialu solidu. Bisericu de lemnu in Câmpulungu e zidita pe cont'a tieranulni liberu Dom. Sielvaru si a unoru binelacatori, si dominiulu a datu lemnele fára bani; celelalte bisericu suntú zidite de comune cu spesele lorú, 12 din aceste biss. sustinute numai cu necasu, si trebuiescu altele nóue in locule. a) Pe bunuri private suntú 136 bisericu paroch. si 30 filiale; dintr'acéstéa 22 ziduite, celelalte 144 de lemnu. Dintre acéstéa 17 se mai potú pastrá unu témpu; celelalte 127 suntú prea mici si putredite si trebuiescu inlocuite prin nóue. In Bucovin'a vinu dar a se zidi 200 bisericu gr. or. din nou.

Mi-iau voia a espune numai in modu aproximatiyu spesele pentru zidirea trebuintióselorn case parochiale si preotiesci. (Va urmá)

Principatele romane unite.

Proiectulu de Adressa

spre respunsu

la Discursulu Tronului,

Précumu s'a amendatu de Camera.

Maria Tal

Adunarea, vediendu c'a fostu vocata c'o luna 'naintea termenulu prescisu de legea organica a tieriei, si fiindu pe diplindu patrúnula de marile si urgintele trebuintie ale natiunei, atátu de imperiosu reclamate de starea nóstra sociala si de situatiunea nóstra politica, a respunsu cu cea mai viua bucuria la chiamarea ce i s'a fácutu, Ea a respunsu cu fericire chiaru, avendu si chiamarea si credintia ca va putea se dea dovedi nóua si mai pipaite despre devotamentulu iei pentru mantinerea si desvoltarea principieloru dátatorie de viatia contienuta in Conventiune, si pentru radicareá si consolidarea natiunei romane.

Cu cátu in sa simtiemintete nóstre au fostu mai sincere si mai calduróse, cu atátu guvernulu Mariei Tale au fostu mai departe d'a respunde la áceptarea nóstra prin atitudinea ce a luatú, din cele d'antáiu dile, in faci'a representatiunei nationale.

Nu numai ca, de la deschiderea Camerei si pan'acumu, nu ne á datu in nimicu séma despre starea afacerilorú, atátu din intru calu si din afara, nu ni-a spusu unu singuru cuventu despre calea pe care cugeta a merge, dar nu ne arata nici insasi starea nóstra financiaria, despre care tiera erá tare ingrijita, mai 'naintea chiaru dea fi pe deplinu spaimentata prin propria declarare a ministrulu de finantia ca „ea este in cea mai mare desordine;“ si pe langa tóte acésté elu ne negá, si áncá in dóue randuri, si cu tonulu celu mai ameniatoriu, celu mai neauzitu in analele parlamentarie, drepturile de capetenie ale representatiunei nationale; elu mersé pan'a a declara o vatra de conspiratiune, lovindu astu-felu natiunea intréga, lovinduo chiaru in suveranitatea ei, compromítandu-o 'naintea Europei, si acesta tocmai in ajunulu unoru éveneminte esterióre, prin care póte in sa-si sórtea Romániéi are sa fia pusa in jocu.

Acéstéa tóte ne impunu o 'ndatorire si mai imperiósa, d'a espune Mariei Tale, cá representati ai natiunei, cu cea mai intréga sinceritate si celu mai absolutu devotamentu, situatiunea tieriei.

Cándu tóte puterile cele mári re cunoscura si constátara naintea Europei, prin tractatulu de la Paris, drepturile nóstre cá natiune autonoma, si ne asigurata independinti'a actiunei nóstre, declarandu neutralitatea tieritoriulni principateloru, Romanii dovedira indata lúmei, prin spontancele lorú máifestari si prin adunarile ad hoc, puterea vitalitatii lorú cá natiune, si aptitudinea lorú politica cá corpu sociale, cá Statu european. Din nenorocire deplin'a incredere, ce aveamu in bun'a vointia a poteriloru garanti ne opri dea si pune in lucrare vointi'a espresa in unanimitate de catre natiune.

In fati'a acestei atitudine, ce nu erá de cata o prudentia din parte a Romaniloru, puterile garanti crediura, prin acést'a chiaru ca au trebuintia a s'asigurá ca vigórea nóstra n'a fostu rezultatulu unei saltari momentane, si ne supusera la noui incercari. Astufeliu in locu de a recunosce indata dorintiele natiunei espresse si dea dreptulu si prin representatiunile ei legali, Ele ne creara, prin Conventiunea de la Paris, unu organismu politicu, care 'n locu dea inlesni functionarea vietii nationale o 'mpedica. Natiunea intielese indata pericidulu, si constrinsa din antáia di d'a luptá in contr'a lui, reintra in vechi'a ei credintia romána, se 'ntruni, redeveni unanimitate s'anuntia intrarea ei in lupta prin faptululu celu máretiu de la 24 Ianuariu 1859; s'acestu faptu facu, ca Europa o recunoscu din nou démna de sollicitudinea acelorú puteri, care au sustinutu-o la congresulu de la Paris.

Cu tóte acéstéa, adéverat'a unire totu nu fu implinita; trunchiurile create prin organismu politicu ne impiedeau, si natiunea, de si vedea cu ingrijire ca 'n curgere de trei ani guvernulu Mariei Tale, nu punea neaparát'a staruintia si vigóre in lucrurile sale, spre a inlesni oper'a de renascere si reconstituire, ce era meritulu a face, suferi cu cea mai mare rabdare si linisce, atribuidu totu reulu lipsei de unitate in guvern, starii provisorie a situatiunei nóstre politice. Cándu in sa unirea fu proclamata, cándu unu singuru ministeriu fu chiamatu a administrá Románi'a, cándu unu singuru tronú fu inliptu deasupra edificiulu nostru politicu, animile Romaniloru fura domnite d'o 'ncredere asoluta, cá orizontele politicu alu Romániéi are se fia limpede deaci naintea, ca 'n sfársitu tóte puterile publice, au se rivalizeze pentru reedificarea si consolidarea Statulu Romanu, spre a redeveni, cumu a fostu declaratú imperatulu Napoleone naintea corpuriloru legiuitórie ale Franciei, „unu bulevardu de asigurare pentru Occidente.“ (Va urmá).

„Románulu“ dupa o corespondinti'a din Iasi ne aduce scirea, ca atátu autoritatile administrative, cátu si cele politienesce-si pünü tóta silinti'a si poterea, spre a isgoni pre toti refugiatii poloni din tiera, perseculându, nu numai pre cei cari acuma au venitú cá studinti de prin scóle straine, cá sa alerge la lupt'a pentru patria, ci si chiaru pre acei'a, cári suntú mai demultu possessiunati acolo in tiera. — Acést'a din urma se iau pe alocurea de pe la mosiile si casele sele si se tramitu cátra Dunare, dându-li-se câte 2: galbeni spre a poté calatori mai departe. — Déca vrea Románi'a sa faca prin acést'a asprime vreunu complimentu vreunei poteri straine, ori gonésce alta política místeriósá, — nu potemu sci; marturisimu in sa, ca politic'a acést'a ni se pare nedémna de ospitalitatea romána, ce s'a probatu la atátea ocasiuni!

Russi'a.

„Czas“ din 26 Febr. spune de dóua incaieraturi: cea d'antáiu sub Langievicz, a dóua la Cutno, unde Rusii sub Sierzputovski fura imprasciati; acést'a insusi se fie cudiutu. In Podlachi'a iar' cresce numerulu insurgentiloru; o trupa mare din ei se tine in locurile cele baltóse dela Livicz si Muhavice. — Dupa unu altu telegramu din Cracovi'a dto 26 Febr. Langievicz sparse o trupa russésca de 500 fetiori, cari escortau recruti, si pre acestia ii eliberá. — O dep. telegrafica de dto Bratislavi'a 26 Febr. spune, ca Mieroslavski au strabatutu la Kolo in guvernamentulu Kalisch, unde se batú cu Rusii in diu'a aceea si 'n cea prémergátóre. Langievicz a mersu preste Vistul'a si agiteza pela Lublin.

Germani'a.

Conflictulu intre camer'a deputatiloru si guvernulu prúsiánu a devenitu atátu de seriosu, incátu in un'a din siedintiele trecute deputatulu Sybel pronuncia; ca regimulu (in pri-

vinti'a conveniunnei cu Russi'a) n'are decâtu a alege între o trista retragere ori periculu nemesuratu, ca camer'a trebuie sa adhorteze, deca mai e cu potintia re'ntorcerea; de altmintrea trebuie se desayueze in modu solenu politic'a regimului. Preste totu reprezentantii tieriei atacara politic'a regimului in modulu celu mai necrutatoriu; ér' ministrulu Bismark refusa ori ce respunsu positivu.

Greci'a.

Dupa o dep. tel. de dto Atin'a 25 Febr. a cadintu guvernulu si ministeriulu, si acum nu este regimu. Ast'a tinu de Sambata pan' Luni, candu apoi adunarea natiunala denumi pre ministeriulu celu nou. Pentru tronulu grecescu se vorbece acum de unu candidatu nou, care sa fia princ. Leopoldu de Hohenzollern - Sigmaringen.

Itali'a.

„Jurnalulu de Veron'a“ aduce din Turin din 24/12 Februaru scirea, ca ministrii de belu si de finantie voru sa propuna camerei unu proiectu, dupa care armat'a italiana sa se reduca cu 40.000 fetiori, si ca 4/5 ale deputatoru voru primi acestu proiectu. — Va sa dica, semnu de pace!

Notitia literaria.

In dilele trecute ne sosi si fascior'a a opt'a si a nou'a (Februaru si Martiu intrun'a) din „Tesauru de monumente istorice pentru Romani'a“ etc. de A. Papiu Ilarianu. Fascior'a de fatia cuprinde:

1) Iac. Augusti Thuani Historiarum sui temporis, libr. CXIX, CXXI, CXXII, CXXIV, CXXVI; 2) Memorialulu lui Michaiu Voda catra Rudolflu Imperatu. —

On. Secretariatulu Asociatiunnei transsilvane pentru literatur'a romana etc. ne comunica

Publicarea

sumeloru incurse la fondulu Asociatiunnei dela 3 Fauru a. c. pana in 3 Martiu a. c., adeca: pana pre tempulu siedintiei Comitetului.

D-lu Colectoriu Ioane Antonelli depune la cass'a Asociatiunnei tacs'a pentru doue decrete in suma 2 fl. v. a. si anume: dela D. Stefanu Manfi Not. Cons. si Michaele Tipografu cetatianu.

D. Senatoriu Petru Rosca din Sabiiu, si Ioane Macelariu Notariu Comunalu in Racoviti'a au depusu la cass'a Asociatiunnei tacs'a de membrii ord. pre 1863 cate 5 fl. in suma totala: 10 fl. v. a.

D. N. Velia Tincu parochu in Secasiu depune prein D. Ioane Marcu Directoriu a Tipografiei diecesane tacs'a anuala de membru ord. pre 1863 in suma 5 fl. v. a.

D-lu Eliseiu Iuniu Armatu inspectoriu dominalu in Miclausieni in Moldovi'a, a depusu la Secretariatulu Asociatiunnei, tacs'a apromisa pre fiacare anu in folosulu fondului Asociatiunnei in suma 5 # galbini in natura, si 1 fl. tacs'a pentru decretu.

Prin D. Colectoriu si protopopu in Sabesiu Ioane Tipeiu s'a tramisu la fondulu Asociatiunnei 20 fl. v. a. ca tace anuale pre 1863, si anume:

Dela D-Sa 5 fl. Dela D. Nicolau Lazaru parochu in Sabesiu 5 fl. Dela D. Ioann Stoiculi'a parochu in Sasciori 5 fl. Dela D. Georgie Munteanu economu in Calnicu 5 fl.

Summ'a totala 20 fl. v. a.

Prin D-lu Colectoriu dela Oradea mare Nicolae Zsig'a senioru s'a tramesu la fondulu Asociatiunnei, 4 fl. ca tace pentru decrete, si anume:

Dela Ilustritatea Sa D. Consiliariu Dimitrie Ioanescu 1 fl. Dela D. Protopopu Simeonu Bic'a 1 fl. Dela D. Protopopu Iosifu Marchisiu 1 fl. Dela D. adm. protopopu Ambrosiu Marchisiu 1 fl. Summ'a 4 fl. v. a.

Prin D. Colectoriu dela Zlagn'a Lazaru Piposiu s'a tramesu 12 fl. parte tace anuale, parte daruire, si anume:

Dela D. adm. parochialu in Zlagn'a Gedeonu Blasianu tacs'a de membru ord. pre 1863 5 fl. Dela D. Georgie Rosca Jude comunalu tacs'a de membru ord. nou pre 1863 5 fl. Dela D. Sebastianu Popescu Notariu Comunalu, ca daru 2 fl. Summ'a totala 12 fl. v. a.

Prin D. Colectoriu din Lipov'a Alesandru Csordanu s'a tramesu la fondulu Asociatiunnei 25 fl.; dintre care 5 fl. ca tacs'a pentru decrete, si anume de la Domnii Sofronie Petrovits 1 fl. Grigorie Racz 1 fl. Alesandru Csordanu 1 fl. Nicolau Sierbanu 1 fl. Er' 20 fl. v. a. suntu ca tace anuale pre anul 1863 dela Domnii Sofronie Petrovitz 5 fl.

Grigorie Racz 5 fl. Nicolae Sierbanu 5 fl. Alesandru Csordanu 5 fl.

Asia sum'a totala tramesa prin D. Colectoriu Al. Csordanu face 25 fl. v. a.

Prin D. Ioane Maioru Colectoriu in Sasu-Reginu, s'a tramesu la fondulu Asociatiunnei tacele anuale pre 1863 dela urmatorii Domni.

Dela D. Georgie Bardosi Presiedinte la Tribunalulu Comitatensu 5 fl. Dela D. Nicolae Marinoviciu negociatoriu 5 fl. Georgie Morinoviciu negociatoriu 5 fl. Michailu Orbonasiu junioru Asesoriu de Sedria 5 fl. Dela D. Iosifu Popu Vice-Fiscalu 5 fl. Alesandru Szilasi perceptoriu pensionatu 5 fl. Iosifu Fincu Jude procesualu 5 fl. Ioane Dumbradeanu Jude procesualu 5 fl. Iosofu Brancoveanu Protopopu 5 fl. Michailu Crisanu Protopopu 5 fl. Petrea Grecu Negociatoriu 5 fl. Veduv'a Veronic'a Sierbanu Proprietaresa 5 fl. Simeonu Crainicu Jude orfanalu 5 fl. Albertu Sierbanu Iuristu in Sabiiu 5 fl. Alesandru Darabantu Asesoriu de sedria 5 fl. Nechita Callini Notariu comunalu in Toplitia 5 fl. Teodoru Stoic'a Notariu Com. in Filea 5 fl. Nicolae Mateiu Parochu in Solovestru 5 fl. Georgie Sceopulu Cancelistu Judecatorescu, membru nou a Asociatiunnei 5 fl. Ioane P. Maioru Posesoru 5 fl. Summ'a totala 100 fl. v. a.

D-lu Colectoriu si capelanu castrense Ioane Dumbrava din Botzen in Tirolu tramete la fondulu Asociatiunnei tacs'a de membru ord. pre 1863 in suma 5 fl. v. a.

Prin D-lu Colectoriu si adm. Protop. in Clusiu Vasilie Rosiescu s'a tramesu la fondulu Asociatiunnei tacele pre anul 1863 ca m. ord. si anume:

Dela Ilustritatea Sa D. Cons. Guberniale Ioane Alduleanu 5 fl. Dela P. O. D. Secretariu Gubernialu Servianu Popoviciu 5 fl. Dela P. O. D. Nicolau Barbu secretariu gubernialu ca membru ord. nou 5 fl. Dela P. O. D. Ioane Babb de Kapolnok—Monostor c. r. Directoriu de Canc. in pensiune 5 fl. Dela M. O. D. Vasilie Rosiescu adm. Protopopescu 5 fl. Dela M. O. D. Ioane Moldoveanu Oficialu de Rat. la Gub. regi 5 fl. Dela M. O. D. Ioane Pamfilie Protopopu 5 fl. Dela M. O. D. Lazaru Masimu adm. protopopescu in Apahida, ca m. ord. nou 5 fl. Dela O. D. Gregorie Kiff'a Capelanu 5 fl. Dela O. D. Georgie Selinc'a prefectu dominalu 5 fl. Dela O. D. Leontinu Popu asessoriu de sedria 5 fl.

Summ'a 55 fl. v. a.

Pentru decretu: a) dela M. O. D. Nicolau Molnaru Proprietariu 1 fl. b) Dela O. D. Ioane Condoru Parochu ca ofertu 1 fl. v. a.

Sum'a totala tramesa prin D-lu Vasiliu Rosiescu adm. Protopopescu in Clusiu face 57 fl. v. a.

Sabiiu 4 Martiu 1863.

6—2

Concursu.

In comunele urmatoare, si adeca: in a Berlistei in Eparchi'a Versietului in protopresviteratulu Palancei e vacantu-postulu de invetiatoriu romanescu. Emolumentele anuale sunt 126 fl. v. a., 20 meti grau, 20 meti cucurudiu, 100 p. sare, 100 p. clisa, 25 p. lumini, 8 stangeni de lemne, 2 lantiuri de pamantu si quartiru liberu.

In comun'a Pestera, Eparchia susnumita, Protopresviterulu Caransebesiului, e vacantu postulu de invetiatoriu romanescu. Emolumentele anuale sunt: 84 fl. v. a. 36. Meti de cucuruzu, 100 p. Sare, 100 p. clisa, si 12 stangeni de lemne; —

Mai pre urma in Comun'a Ciuganovitei in eparchi'a Versietului, protopresviteratulu Varadiei e vacant postulu de invetiatoriu romanescu. Emolumentele anuale sunt 63 fl. v. a. 20 meti cucuruzu, 100 p. clisa 50 p. sare, 12 1/2 p. lumini, 4 stangeni de lemne si 2 lantie de pamantu.

Doritorii au recursurile sale acestui Consistoriu alaturandu cartea de Botezu, adeverintiele despre harniciile sale, despre servitiurile pana acum, si despre portarea politica si morala pana in 7 Martiu 1863. a substerne la Consistoriulu Eparchiei Versietului.

Burs'a din Vien'a in 23 Febr.

Metalicele 5%	75. 30.	Actiile de creditu	217. 30.
Imprumutulu nat. 5%	81. 80.	Argintulu	114. 90.
Actiile de banca	809.	Galbinulu	5. 49.